

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาคำความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาในการจัดค่ายพักแรม โดยใช้แบบสอบถาม ส่งไปยังคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา จำนวน 252 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 206 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.74 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยคิดเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า "t" และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. คณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิปริญญาตรีทางพลศึกษา มีประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมน้อยกว่า 3 ปี และไม่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม
2. วัตถุประสงค์ในการจัดค่ายพักแรม เพื่อให้ชาวค่ายได้ฝึกปฏิบัติการ เป็นผู้นำค่ายพักแรมและกิจกรรมนันทนาการ ฝึกหลักการ เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ตามระบอบประชาธิปไตย และเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม
3. คณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษา มีความเห็นว่าผู้นำค่ายพักแรมควรมีความรู้และทักษะ ในการจัดค่ายพักแรมและกิจกรรมนันทนาการ ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และควรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

4. สมาชิกค่ายพักแรมต้องเป็นนิสิต นักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่มีการคัดเลือกรับสมาชิก เพราะสมาชิกทุกคนลงทะเบียนเรียนในการจัดแต่ละครั้งมีสมาชิกมากกว่า 10 คน แบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามความเหมาะสม โดยแบ่งกลุ่มละ 9-11 คน

5. การจัดค่ายพักแรมส่วนใหญ่จัดทำขึ้นตอน ยกเว้นการรับสมัครสมาชิก การคัดเลือกสมาชิก การขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการติดตามผลหลังจากการอยู่ค่ายพักแรม

6. โครงสร้างของค่ายพักแรมประกอบด้วย ผู้อำนวยการค่ายพักแรม เลขานุการ ค่ายพักแรม เหรัญญิก ที่ปรึกษาคณะกิจกรรม ที่ปรึกษาคณะสุขภาพ ที่ปรึกษาคณะโภชนาการ ที่ปรึกษาคณะสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ปรึกษาคณะการรักษาความปลอดภัย ที่ปรึกษาประจำกลุ่ม และพิธีกรประจำวัน ซึ่งส่วนใหญ่อาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบ

7. การคัดเลือกคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ใช้การแต่งตั้งตามความเหมาะสม การเตรียมการ ใช้การสัมมนา สำหรับเวลาที่จัดมักจัดในช่วงปิดเทอม โดยจัดนาน 4-7 วัน อุปกรณ์ที่ใช้เป็นของสถาบัน งบประมาณที่ใช้ในการจัด เป็นของสมาชิกและงบของสถาบัน การประชาสัมพันธ์ใช้การจัดเอกสารแจก ส่วนการประเมินผลใช้แบบสอบถามและการสังเกต

8. กิจกรรมที่จัดในการอยู่ค่ายพักแรม เน้นกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การเดินรอกองไฟ และกิจกรรมค่านิยมปฏิบัติ

9. ความบกพร่องของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา เกี่ยวกับปัญหาในการจัดค่ายพักแรม อยู่ในระดับมากค่านิยมค่านิยม ไม่มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติม และบุคลากรมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการจัดค่ายพักแรม

10. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมเกี่ยวกับปัญหาในการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา ที่มีเพศ ประสิทธิภาพและการศึกษาเพิ่มเติมต่างกัน พบว่า

10.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปัญหาค่านมูกดากกร คือ เรื่องไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของค่านมูกดากกร

10.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา ระหว่างผู้ที่มิได้ประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมมากกว่า 3 ปี กับผู้ที่มิได้ประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมน้อยกว่า 3 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปัญหาค่านมูกดากกร คือ เรื่องสมาชิกไม่ปฏิบัติตามระเบียบของค่ายพักแรม

10.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา ระหว่างผู้ที่เคยรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม กับผู้ที่ไม่เคยรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปัญหาค่านมูกดากกร

ก. ปัญหาค่านมูกดากกร คือ เรื่องไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่องมูกดากกร

ข. ปัญหาค่านมูกดากกร คือ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความแตกต่างกันในเรื่อง

- สภาพอุปกรณ์อาจก่อให้เกิดอันตรายได้
- ไม่ดีเยี่ยมแะอุปกรณ์
- อุปกรณ์มักสูญหายเป็นประจำ
- อุปกรณ์มีราคาแพง

ค. ปัญหาด้านการจัดดำเนินการ มีความแตกต่างกันในเรื่อง

- ความยากลำบากในการตรวจความเรียบร้อยของสมาชิก
- ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างคณะผู้ดำเนินงาน

11. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่างในวิทยาลัยครู วิทยาลัยพลศึกษา และมหาวิทยาลัย ได้ผลดังนี้

11.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการจัดค่ายพักแรมด้านบุคลากร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

11.2 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดค่ายพักแรมด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

11.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดค่ายพักแรมด้านงบประมาณ พบว่า คณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในวิทยาลัยครูกับคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในมหาวิทยาลัยพลศึกษา และคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในวิทยาลัยครูกับคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

11.4 ความคิดเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดค่ายพักแรมด้านการจัดดำเนินการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. เกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการ จากการวิจัยพบว่า คณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26-30 ปี มีวุฒิปริญญาตรีทางพลศึกษา มีประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมน้อยกว่า 3 ปี และไม่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการจัดค่ายพักแรมคือผู้นำ ดังที่เบิร์น กล่าวไว้ว่า "ถึงแม้จะมีการวางแผนดีที่สุด แต่ถ้าไม่มีผู้นำค่ายนั้นก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ"¹ ทั้งนี้เนื่องจากผู้นำค่ายพักแรมเป็นทั้งคณะกรรมการ เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้นำกิจกรรม เป็นเจ้าหน้าที่คอยให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนให้ประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ๆ สอดตามเจตจำนงของชาวค่าย และวัตถุประสงค์ของค่ายพักแรม² ดังนั้นผู้นำค่ายพักแรมจึงควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรม ดังที่ คิมมอค ได้กล่าวถึงคุณสมบัติโดยทั่วไปของผู้อำนวยความสะดวกกล่าวว่า "...ควรมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำค่ายพักแรม ควรมีอายุไม่น้อยกว่า 30 ปี..."³ สำหรับคุณสมบัติของที่ปรึกษา คิมมอค ได้ให้ข้อสังเกตว่า "...ควรมีอายุไม่น้อยกว่า 20 ปี มีประสบการณ์การทำงาน คำนการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยมาไม่น้อยกว่า 2 ปี ..." ⁴ ข้อที่น่าสังเกตคือ การที่

¹ Burn, Education Through School Camping, p. 67.

² จรินทร์ ชานีรัตน์, การจัดค่ายพักแรม, หน้า 146.

³ Dimock, Administration of the Modern Camp, p. 87.

⁴ Ibid, p. 88.

คณะกรรมการจัดค่ายพักแรมส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการศึกษาอบรมเพิ่มเติม เกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม ซึ่งสาเหตุนี้อาจทำให้การจัดค่ายพักแรมไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม อาจมาจากบุคคลหลายฝ่ายที่มีความคิดเห็นต่างกัน แต่การอยู่ค่ายพักแรมทุกคนต้องทำงานร่วมกัน และมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน จึงจำเป็นต้องให้การศึกษอบรม ตลอดจนการช่วยเหลือแนะนำคณะกรรมการ ในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับวิธีการให้การศึกษามาช่วยเหลือแนะนำคณะกรรมการ คิมนอด ได้เสนอไว้หลายวิธี คือ การจัดค่ายเตรียม การสังเกตเพื่อนแนะนำ การประชุมเพื่อนแนะนำ การประชุมคณะกรรมการ การแนะนำที่ปรึกษาขณะปฏิบัติงานและการประเมินผลคณะกรรมการ¹

2. เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดค่ายพักแรม จากการวิจัยพบว่า การจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชาวค่ายได้ฝึกการเป็นผู้นำค่ายพักแรมและกิจกรรรมนันทนาการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม และฝึกการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการทำงาน คือการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน ว่าผลสุดท้ายในการทำงานนั้นต้องการผลอย่างไร การกำหนดเป้าหมายนั้นต้องพิจารณาจากหลายด้าน สิ่งที่สำคัญประการหนึ่ง คือปรัชญาหรือจุดมุ่งหมายของหน่วยงานนั้นว่าจัดตั้งหรือดำเนินงานเพื่ออะไร ทั้งนี้เพื่อกำหนดเป้าหมายในการทำงานให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหน่วยงานนั้น การจัดค่ายพักแรมก็เช่นกัน จำเป็นต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของหน่วยงานที่เป็นผู้จัดค่าย ดังเช่น จุดมุ่งหมายในการจัด

¹ Ibid, p. 114.

ค่ายพักแรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พอลีกมา กล่าวว่ "...เพื่อให้ชาวค่ายได้รับประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรม และฝึกหัดการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถนำไปปฏิบัติต่อไปได้"¹

3. เกี่ยวกับคุณสมบัติของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม จากการวิจัยพบว่า ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมและกิจกรรมนันทนาการ ควรมีความซื่อสัตย์ซื่อและมีภาวะที่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ ผู้นำเป็นปัจจัยที่จะทำให้การจ้ดค่ายพักแรมนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่ ผู้นำต้องทำงานกับคนหลายฝ่ายตลอดเวลา ดังนั้นการคัดเลือกผู้นำจึงต้องเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติหลายด้าน และที่สำคัญที่สุดผู้นำต้องมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรม นอกจากนี้การทำงานต่างๆในค่ายพักแรมยังเน้นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย ผู้นำจึงจำเป็นต้องอาศัยมนุษยสัมพันธ์ในการปฏิบัติงาน ดังที่ รอดนี และฟอร์ด กล่าวว่ "การที่ผู้นำจะทำงานได้สำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น มีส่วนสัมพันธ์กับการที่เขาสามารถมีความสัมพันธ์กับแต่ละคนแค่ไหน ซึ่งขึ้นอยู่กับบทบาทในสังคมและความมีมนุษยสัมพันธ์ของเขา"²

4. เกี่ยวกับสมาชิกค่ายพักแรม จากการวิจัยพบว่า สมาชิกค่ายพักแรมเป็นนิสิต นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่มีการคัดเลือกสมาชิก ในการจัดแต่ละครั้งมีสมาชิกมากกว่า 150 คน แบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามความเหมาะสม โดยแบ่งกลุ่มละ 9-11 คน ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ การจัดค่ายพักแรมแต่ละครั้งควรมีสมาชิกไม่มากนักและไม่บ่อยจนเกินไป ทั้งนี้เพื่อให้ได้ประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้ในการจัดค่ายพักแรมครั้งหนึ่งต้องใช้งบประมาณมาก และ

¹ เอนก หงษ์ทองคำ, เอกสารประกอบการเรียนวิชาค่ายพักแรม, หน้า 1.

² Lynn S. Rodney and Phyllis M. Ford, Camp Administration (New York: The Ronald Press Co., 1961), p. 136.

ทองไขเวลามากด้วย ถ้าจัดโดยมีสมาชิกน้อยเกินไปย่อมจะไต่ผลไม่คุ้มกับเงินและเวลาที่เสียไป แต่การจัดโดยมีสมาชิกมากเกินไป ก็จะทำให้คุณภาพของงานไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นในการจัดค่ายพักแรมแต่ละครั้ง จึงควรจัดให้มีสมาชิกจำนวนพอเหมาะ ซึ่งสมาคมค่ายพักแรมของสหรัฐอเมริกาได้เสนอว่า "...ในการจัดค่ายพักแรมแต่ละครั้งควรมีสมาชิกไม่น้อยกว่า 50 คน และไม่มากกว่า 150 คนในการแบ่งกลุ่มย่อยควรแบ่งกลุ่มละ 11-14 คน¹

5. เกี่ยวกับขั้นตอนในการดำเนินงาน จากการวิจัยพบว่า การจัดค่ายพักแรมได้ดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่กำหนดจุดมุ่งหมายจนถึงการติดตามผลหลังการอยู่ค่ายพักแรม แต่มีบางขั้นตอนที่ดำเนินการน้อย ได้แก่ การรับและคัดเลือกสมาชิก การประชาสัมพันธ์ การขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการติดตามผลหลังการอยู่ค่ายพักแรม ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ สำหรับการรับสมัครและคัดเลือกสมาชิก และการประชาสัมพันธ์มีการดำเนินการน้อย เพราะส่วนหนึ่งของสถาบันผลิตครูพลศึกษา จัดวิชาค่ายพักแรมเป็นวิชาบังคับ ซึ่งทุกคนจะต้องเข้าร่วม จึงไม่มีการรับสมัคร การคัดเลือก และการประชาสัมพันธ์ เพราะไม่มีความจำเป็น และทำให้สิ้นเปลือง ส่วนการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น เป็นเรื่องจำเป็นถึงแม้จะเป็นกิจกรรมที่จัดประจำก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจาก สถาบันผลิตครูพลศึกษายังไม่มีค่ายพักแรมถาวรของตนเอง จึงจำเป็นต้องอาศัยสถานที่ของหน่วยงานอื่น หรือบางครั้งอาจต้องเชิญวิทยากรจากหน่วยงานอื่นด้วย แต่มีค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาถึงร้อยละ 32.04 ไม่ได้ขอ

¹ Robert E. McBride, Camping of the Mid Century (Chicago: America Camping Association, 1953), p. 3. Cited by Gerald P. Burn, Program of the Modern Camp, (New York: Prentice-Hall, 1954), p. 98.

ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม เห็นว่าการจัดค่ายพักแรมเป็นงานประจำของคนที่ต้องจัดทุกปี ถ้าต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นทุกครั้ง อาจทำให้ผู้ที่ถูกรบกวนเกิดความเบื่อหน่าย จึงไม่ได้ขอความร่วมมือ หรืออาจเป็นเพราะเมื่อขอความร่วมมือแล้ว ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร จึงไม่ขอความร่วมมือ อีกชั้นตอนหนึ่งที่ดำเนินการน้อย คือ การติดตามผลหลังการอยู่ค่ายพักแรมซึ่งนับเป็นความบกพร่องอย่างหนึ่ง ในการจัดค่ายพักแรม เพราะการติดตามผลหลังการอยู่ค่ายพักแรม เป็นส่วนหนึ่งของการจัดค่ายพักแรม ดังที่ ครูวีและแมนเดย์ กล่าวว่า "การติดตามผลหลังการอยู่ค่ายพักแรม นับเป็นส่วนหนึ่งของการจัดค่ายพักแรมที่ ควรคำนึงถึงอย่างยิ่ง"¹ ทั้งนี้เนื่องจากการวัดผลและการประเมินผลในการจัดค่ายพักแรมนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการวัดวิธีการบริหารงานมากกว่าผลของการจัดค่าย และเนื่องจากผลที่ได้จากการจัดค่ายพักแรมมีกว้างขวาง การวัดผลเพียงอย่างเดียวอาจไม่ครอบคลุม จึงควรมีการติดตามผลว่า หลังจากการอยู่ค่ายพักแรมแล้ว ชาวค่ายได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร

6. เกี่ยวกับโครงสร้างของค่ายพักแรม จากการวิจัยพบว่า โครงสร้างของค่ายพักแรมประกอบด้วย ผู้อำนวยการ ค่าย เลขานุการ เภรผู้ฝึกที่ปรึกษาค่ายต่างๆ ที่ปรึกษาประจำกลุ่มและพิธีกรประจำวัน ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ เนื่องจากค่ายพักแรมในสถานันผลิตครูพลศึกษา เป็นค่ายพักแรมขนาดใหญ่ คือมีสมาชิกมากกว่า 150 คน จึงจำเป็นต้องมีคณะกรรมการที่ดำรงตำแหน่งต่างๆมาก และถ้าให้คนหนึ่งทำหน้าที่หนึ่งตำแหน่ง จำเป็นต้องมีคณะกรรมการจำนวนมาก บางสถานันมีอาจารย์ไม่เพียงพอ อาจใช้นิสิต นักศึกษาเป็นคณะกรรมการบริหารค่ายพักแรม เช่น คณะจัดค่ายพักแรมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

¹ Manley and Drury, Education Through School Camping,

พลศึกษา ตอนที่หนึ่งกล่าวว่า "...คณะอาจารย์เป็นที่ปรึกษาควบคุมความประพฤติ การเงินและวัสดุ คณะกรรมการค่ายได้แก่ กลุ่มนิสิต นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือก เป็นผู้บริหารค่าย..."¹

7. เกี่ยวกับการดำเนินการโดยทั่วไป จากการวิจัยพบว่า การคัดเลือกคณะกรรมการ คัดเลือกตามความเหมาะสมจากผู้ที่มีประสบการณ์ การเตรียมคณะกรรมการใช้การอบรมและการสัมมนา ช่วงเวลาในการจัด จัดช่วงปิดเทอม ปลายโดยจัดนาน 4-7 วัน การประชาสัมพันธ์ใช้การจัดเอกสารแจก การประเมินผลใช้แบบสอบถามและสังเกต ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ เนื่องจากค่ายพักแรมในสถาบันพลศึกษาส่วนใหญ่นำบุคลากรในสถาบัน ซึ่งได้แก่อาจารย์ในสถาบันเองและนิสิต นักศึกษา ซึ่งบุคลากรเหล่านี้บางคนยังมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ หรือยังไม่ทราบจุดมุ่งหมายในการจัดค่ายพักแรม หรืออาจไม่เข้าใจวิธีการจัดค่ายพักแรมดี จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมคณะกรรมการ เพื่อให้ค่าย ประสบผลสำเร็จ และเป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการค่ายที่ต้องจัดขึ้น ดังที่ คิมอค กล่าวไว้ว่า "งานที่สำคัญที่สุดของผู้อำนวยการค่าย คือ การคัดเลือกและฝึกหัดคณะกรรมการ เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่ดี เพราะการมีคณะกรรมการที่ดีย่อมหมายถึงผลสำเร็จของค่ายพักแรม"² เกี่ยวกับช่วงเวลาและระยะเวลาที่จัดนั้น ต้องจัดในช่วงปิดเทอม เพราะเป็นช่วงที่ทั้งอาจารย์และนิสิตว่างจากการเรียนการสอน นับเป็นช่วงที่เหมาะสม สำหรับระยะเวลาที่จัดนั้น ควรจัดให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะการที่ค่ายพักแรมจะประสบผลสำเร็จนั้น ต้องมีระยะเวลาที่ทำให้สมาชิกได้เกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังที่ เบิร์น กล่าวไว้ว่า

¹ เอนก หงษ์ทองคำ, เอกสารประกอบการเรียนวิชาค่ายพักแรม, หน้า 3.

² Dimock, Administration of the Modern Camp, p. 92.

"ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ค่ายพักแรม ประสบผลสำเร็จคือจะต้องมีระยะเวลาที่ทำให้เกิดประสบการณ์หลายวันหลายคืน"¹ เกี่ยวกับการประเมินผลส่วนใหญ่ ใช้การสังเกตและแบบสอบถาม เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็วและประหยัดมากกว่าวิธีอื่น

8. เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด จากการวิจัยพบว่า กิจกรรมที่จัดในค่ายพักแรมส่วนใหญ่ เน้นกิจกรรมด้านกลุ่มสัมพันธ์ การเดินรอบกองไฟ และกิจกรรมด้านสุขปฏิบัติ ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ จุดมุ่งหมายสำคัญในการจัดค่ายพักแรมคือการอยู่ร่วมกับผู้อื่นตามระบอบประชาธิปไตย การรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ดังนั้นกิจกรรมที่จัดต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการจัด และกิจกรรมที่เหมาะสมก็ได้แก่ กิจกรรมประเภทการทำงานเป็นกลุ่ม การแข่งขันระบบกลุ่ม การสร้างความเชื่อมั่นระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จัดเป็นกิจกรรมด้านกลุ่มสัมพันธ์ ที่จะช่วยให้ชาวค่ายได้ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ นอกจากนี้กิจกรรมที่ช่วยให้ชาวค่ายได้ทำงานร่วมกับ ช่วยกันคิดช่วยกันทำ และทุกคนได้แสดงออกมามากที่สุดได้แก่ การเดินรอบกองไฟ ดังที่ ดร.วีและแมนเลย์ กล่าวไว้ว่า "การเดินรอบกองไฟนับเป็นกิจกรรมสำคัญที่สุด ในการจัดค่ายพักแรมและยังเป็นการสรุปการอยู่ค่ายพักแรมด้วย"² กิจกรรมที่สำคัญรองลงมาอีกอย่างหนึ่ง คือ กิจกรรมด้านสุขปฏิบัติ ซึ่งนับเป็นความรับผิดชอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง ของการจัดค่ายพักแรม เพราะกิจกรรมของค่ายพักแรมจะไม่ประสบผลสำเร็จ ถ้าสมาชิกมีสุขภาพอนามัยไม่ดี ดังที่ รอคกีและฟอร์ด กล่าวไว้ว่า "ความรับผิดชอบของค่ายพักแรมมิได้อยู่ที่การรักษาสุขภาพและการป้องกันอุบัติเหตุเท่านั้น แต่จะต้องให้ความรู้ทักษะและทัศนคติ ซึ่งจะช่วยให้ชาวค่ายมีความแข็งแรง สุขภาพส่วนตนและคำนึงถึงความปลอดภัยของส่วนรวมด้วย"³ และการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษา

¹ Burn, Program of the Modern Camp, p. 23.

² Manley and Drury, Education Through School Camping, p. 174.

³ Rodney and Ford, Camp Administration, p. 216.

เพื่อผลิตบุคลากรทางพลศึกษาที่มีคุณภาพ แต่การที่ครูพลศึกษามีหน้าที่ความรับผิดชอบมากเกินไป จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่สมบูรณ์ดังที่ บุษเชอร์และโคนิค กล่าวไว้ว่า "อัตราการทำงานของครูพลศึกษาต้องเหมาะสมกับกิจกรรมในและนอกชั้นเรียน ครูจะทำงานได้ดีก็ต่อเมื่อมีอัตราการทำงานไม่มากเกินไป"¹ ดังนั้นในการจัดค่ายพักแรมนั้น คณะกรรมการจึงควรมีกิจกรรมไม่มากเกินไป เพื่อจะได้จัดค่ายพักแรมอย่างมีประสิทธิภาพ

เกี่ยวกับปัญหาด้านบุคลากร ไม่มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรมนั้น นับเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากวิทยากรได้ก้าวหน้าไปเรื่อยๆ คนที่เคยเหมาะสมกับตำแหน่งสมัยหนึ่ง อาจจะหย่อนความสามารถในอีกสมัยหนึ่งก็ได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา สำหรับวิธีการในการให้การศึกษานี้มีหลายวิธี เช่น การฝึกอบรมก่อนปฏิบัติงาน การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงาน การฝึกฝนตนเองของบุคลากร ขณะปฏิบัติงาน หรือการกลับไปเรียนใหม่ ซึ่งจะใช้เวลาไม่นานขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชา จะเห็นสมควร แต่อย่างไรก็ตามการศึกษานี้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้หน่วยงานนั้น ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังที่ ภิญโญ สารภี กล่าวไว้ว่า "ถึงแม้ครูจะมีความรู้ความสามารถดีแค่ไหนเพียงใดก็ตาม ถ้าเวลาผ่านไปนานๆ ความรู้ อาจลดลงได้ หรือบางทีการทำงานประจำอยู่เสมองานที่ทำอยู่ก็กลายเป็นความเบื่อหน่ายได้ การเปลี่ยนงาน การพบปะสังสรรค์ การอบรมสัมมนา การเชิญวิทยากรมาบรรยายจะทำให้ครูเข้มแข็ง ทนสมัยและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ"²

¹ วรศักดิ์ เฟ็ยรชอบ, หลักและวิธีสอนพลศึกษา, (กรุงเทพฯ: มานนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2525), หน้า 31.

² ภิญโญ สารภี, หลักการบริหารการกีฬา, (กรุงเทพฯ: มานนคร : วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 161.

ปัญหาความแตกต่างที่อุปกรณณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก คณะกรรมการ จัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา มีความเห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย ทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดค่ายพักแรมนั้น อุปกรณณ์ที่ใช้ในการจัดค่ายพักแรมเป็นของสถาบันเอง และอีกส่วนหนึ่งนิสิต นักศึกษาเป็นผู้จัดหาเอง จึง อาจทำให้คณะกรรมการไม่ทราบปัญหา และนอกจากนี้ยังมีเงินส่วนหนึ่ง ที่เก็บ จากสมาชิกค่ายพักแรม ใช้ซื้อวัสดุสิ้นเปลืองในการจัดค่ายพักแรม หรืออาจเป็น เพราะในการจัดค่ายพักแรม ได้มีการเตรียมการดีจึงทำให้ปัญหาในการจัดค่ายพักแรมด้านอุปกรณณ์น้อยลง หรือไม่มีปัญหาในเรื่องนี้เลย ส่วนด้านสถานที่นั้นถ้า มีการสำรวจ และวางแผนการใช้สถานที่อย่างดี ก็จะทำให้ปัญหานี้ลดลง สำหรับ หลักเกณฑ์ในการสำรวจและคัดเลือกสถานที่นั้น จรินทร์ ธานีรัตน์ ได้ให้ข้อเสนอไว้ดังนี้

1. ไม่ห่างจากเส้นทางคมนาคมมากนัก
2. เป็นที่ลาดไม่โล่งแจ้ง แต่ไม่ทึบเกินไป
3. ดินไม่แข็งจนขุดไม่ลง
4. ไม่ห่างจากบ้านคนและตึกมาก
5. ไม่ห่างจากแหล่งน้ำค้ำน้ำไข่มากนัก
6. ไม่ห่างจากสถานีอนามัยหรือหมอประจำตำบลมากนัก
7. ควร เป็นสถานที่ธรรมชาติมากที่สุดแต่ไม่ใช่ป่าทึบ
8. เป็นสถานที่หาหินได้สะดวก
9. ปลอดภัยจากพืช สัตว์หรือสิ่งทีอาจเป็นอันตรายต่อร่างกาย¹

เกี่ยวกับปัญหาด้านการเงิน คณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในสถาบัน ผลิตครูพลศึกษา มีความเห็นว่า มีปัญหาในระดับน้อยทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารด้านการเงินนั้น ส่วนใหญ่จะใช้อาจารย์ฝ่ายการเงินของสถาบันเป็น

¹จรินทร์ ธานีรัตน์, นันทนาการชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : โปษีสายก้นการพิมพ์, 2519), หน้า 228.

ผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายเงิน และไม่ว่าจะให้ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ทุกคนก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ในด้านขออนุมัติโครงการนั้น มักไม่เป็นปัญหา เนื่องจากเป็นโครงการต่อเนื่องที่ทำเป็นประจำทุกปี ส่วนด้านความเพียงพอของงบประมาณนั้น มักไม่เป็นปัญหาเพราะสามารถเก็บเงินส่วนหนึ่ง จากสมาชิกเป็นค่าอาหาร ค่าพาหนะ และค่าวัสดุสิ้นเปลืองได้

เกี่ยวกับปัญหาด้านการจัดการ คณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา มีความเห็นว่า มีปัญหาในระดับน้อยทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดค่ายพักแรมสถาบันผลิตครูพลศึกษา มีการจัดเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ทราบปัญหาและข้อบกพร่อง ในการจัดและได้แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว จึงทำให้ปัญหาในการจัดค่ายพักแรมหมดไป ส่วนที่น่าสังเกตคือถ้าใช้คณะกรรมการชุดเดิม และจัดที่เดิมทุกครั้งก็อาจทำให้คณะกรรมการขาดความกระตือรือร้น เนื่องจากเกิดความเบื่อหน่ายสภาพหนึ่งแวดล้อมเดิม ดังนั้นจึงควรเปลี่ยนสถานที่ หรือคณะกรรมการบ้าง เพื่อให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ

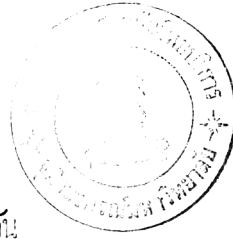
10. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษาระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปัญหาด้านบุคลากร คือเรื่องไม่ได้รับความร่วมมือ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการเพศหญิงมีความเห็นว่า ในการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรนั้น มีปัญหามากกว่าคณะกรรมการเพศชาย ผู้วิจัยมีความเห็น ดังนี้ โดยปกติเพศหญิงจะเป็นคนที่ช่างจำ และชอบที่จะให้คนอื่นเห็นความสำคัญของตนเองมากกว่าเพศชายดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวไว้ในหนังสือการบริหารบุคลากรว่า "ผู้หญิงจะให้ค่าสำคัญในเรื่องความเห็นของสังคม เกี่ยวกับสภาพ

การทำงานมากกว่าเพศชาย"¹ นอกจากนี้ เจดีย์ว บุรีภักดิ์ พบว่า เพศหญิงมีความคาดหวังในการทำงานมากกว่าเพศชาย² ด้วยเหตุนี้เมื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คำนมุดลากร คณะกรรมการเพศหญิงจึงหวังว่าจะได้รับความร่วมมือมากกว่าเพศชาย แต่เมื่อไม่ได้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร จึงทำให้คณะกรรมการเพศหญิง มีความคิดว่ามีปัญหาในการขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

11. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการ จัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมน้อยกว่า 3 ปี กับที่มีประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมมากกว่า 3 ปี พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปัญหาค่านมุดลากร คือเรื่องสมาชิกไม่ปฏิบัติตามระเบียบของการอยู่ค่ายพักแรม เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า ค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมน้อยกว่า 3 ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการที่มีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี แสดงว่าคณะกรรมการที่มีประสบการณ์ในการจัดค่ายพักแรมน้อยกว่า 3 ปี มีความเห็นว่า มีปัญหามากกว่าคณะกรรมการที่มีประสบการณ์มากกว่า 3 ปี ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ คณะกรรมการจัดค่ายพักแรมที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 3 ปี เป็นผู้ที่เริ่มทำงาน ซึ่งผู้เริ่มทำงานส่วนใหญ่จะยึดถือกฎ ระเบียบโดยเคร่งครัด ดังนั้นเมื่อมีการละเมิดกฎ ระเบียบ จึงทำให้เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งต่างจากผู้ทำงานมานานแล้ว มักจะไม่เคร่งครัด

¹ สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหารงานบุคคลแบบใหม่, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519) หน้า 272.

² เจดีย์ว บุรีภักดิ์, ลักษณะของครูที่ดี, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมตำรวจ, 2519) หน้า 364.

ค่อนข้างเปรียบเทียบกัน จึงทำให้ความคิดเห็นต่างกัน

12. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ คณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ที่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติม กับคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมที่ไม่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในหัวข้อด้านบุคลากร คือเรื่อง ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของค่ายพักแรม สถานการณ์ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก คือเรื่องสภาพอุปกรณ์อาจก่อให้เกิดอันตราย ไม่มีผู้ดูแลอุปกรณ์ อุปกรณ์มักจะสูญหายเป็นประจำ และอุปกรณ์มีราคาแพง ด้านการจัดดำเนินการ คือเรื่องความยากลำบากในการตรวจความเรียบร้อยของสมาชิก และขาดการประสานงานที่ดีระหว่างคณะผู้ดำเนินงาน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่า ค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ที่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติม สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการที่ไม่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติมในทุกเรื่อง แสดงว่าคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ที่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติมมีความเห็นว่า ในการจัดค่ายพักแรม มีปัญหาที่กล่าวมากกว่าคณะกรรมการจัดค่ายพักแรม ที่ไม่เคยศึกษาอบรมเพิ่มเติม ผู้วิจัยมีความเห็นดังนี้ การศึกษาอบรมหรือการศึกษาเพิ่มเติม นับเป็นการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในสาขานั้นเพิ่มขึ้น และทำให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ดังการวิจัยของ ชนิต ทองขันธ์¹ พบว่า "...ผู้ที่สำเร็จการอบรมมีความเห็นว่า หลังจากการอบรมแล้วตนเองได้ทำงานด้านต่างๆ ได้มากกว่าก่อนเข้ารับการอบรม..."¹ ในการอบรมเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรมก็เช่นเดียวกัน จะทำให้ผู้ที่รับการอบรมเพิ่มเติม มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดค่ายพักแรม มากกว่าผู้ที่ไม่เคยรับการอบรม อันเป็นเหตุให้ความคิดเห็นของคณะกรรมการสองกลุ่มนี้ต่างกัน

¹ ชนิต ทองขันธ์, "การศึกษาพฤติกรรมของครูที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ตามโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรประจำการ," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524) หน้าบทคัดย่อ.

13. เมื่อทดสอบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดค่ายพักแรม ระหว่างคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในวิทยาลัยครู วิทยาลัยเทคโนโลยี และมหาวิทยาลัย พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในปัญหาด้านการเงิน และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในวิทยาลัยครู กับคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในวิทยาลัยเทคโนโลยี และคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในวิทยาลัยครูกับคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าความเห็นของคณะกรรมการจัดค่ายพักแรมในวิทยาลัยครูสูงกว่าทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูมีความคิดเห็นว่าตนเองสามารถบรรเทาผลในการปฏิบัติงานด้านเสนองบประมาณ¹ จึงทำให้มีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในด้านการเงินมาก

¹ ชาติชัย เรืองจรรยา, "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยครู," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523) หน้า 136.

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สถาบันผลิตครูพลศึกษาควร เปิดโอกาสให้บุคลากร ได้มีโอกาส ศึกษาเพิ่มเติม หรืออย่างน้อยที่สุดควรจัดหาหนังสือ หรือเอกสารที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ให้บุคลากรสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ในการคัดเลือกคณะกรรมการ ควรพิจารณาเลือกผู้ที่มีความรู้ ทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดค่ายพักแรม นอกจากนี้ควร ได้มีการ เตรียมคณะกรรมการ ก่อนจัดค่ายพักแรมทุกครั้ง
3. ในการ จัดค่ายพักแรม ควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
4. ควรมีการติดตามผลหลังการอยู่ค่ายพักแรมด้วย เพื่อทราบว่าการ จัดค่ายพักแรมนั้น ตรงกับความต้องการ ของนิสิต นักศึกษาหรือไม่ และนิสิต นักศึกษาได้นำความรู้ไปใช้ได้หรือไม่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยผลที่ได้จากการจัดค่ายพักแรม ที่จัดในระยะเวลาดังกันเพื่อหาว่า ในการจัดค่ายพักแรมควรจัดนานเท่าใด จึงจะได้ผลดีที่สุด และประหยัดที่สุด
2. ควรวิจัยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดค่ายพักแรม ที่จัดในระยะอื่น
3. ควรวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรม ที่ใช้บุคลากรอื่นที่ไม่ใช่อาจารย์ในมหาวิทยาลัย

